

Styrets årsberetning for Stiftelsen Litteraturhuset i Bergen 2015

1. Virksomhetens art og omfang

Stiftelsen Litteraturhuset i Bergen (LiB) ble etablert 12.1.2009. Stiftelsens formål er å formidle og vekke interesse for litteratur og lesning i tillegg til debatt, gjennom å drive et litteraturhus i Bergen. Stiftelsen åpnet Litteraturhuset i Bergen i Østre Skostredet 5-7 den 31. januar 2013.

2. Program

Litteraturhuset har hatt ca 875 åpne publikumsarrangementer i 2015.

250 av arrangementene i 2015 var i LiBs egen regi.

470 eksterne arrangementer har vært i regi av ulike institusjoner, foreninger og bedrifter, hvorav flere som serier. Det har vært en gledelig økning gjennom året av eksterne arrangører.

Flere av arrangementene på huset har vært utsolgt og er blitt videooverført til naborom på storskjerm.

LiBs egne serier:

Bok og Storting – politiker møter forfatter

Debutanttripp – debuterende norske skjønnlitterære forfattere

Dypdykk i klassikerne

Fra øverste hylle - favorittforfatterskap

Forfattermøter

Kort og godt - noveller

Kunsten å reise – tidligere NRK Kunstreisen

LittQuiz

Lillelørdag: Litteraturkafé - for barn

Lillelørdag: Forfattertreff – for barn

Mål og mening – sport i litterært lys

Nye stemmer – ”ukjente” forfatterstemmer

Professorens valg – UiB-forelesere velger selv

Synopsis – film/tv-manus

Ut med språket! – dialekter og identitet med humor

Uttevklingsstudier – forfattere leser hverandre

Samarbeidsarrangementer, serier:

Før og etter premiere – samarbeid med DNS

Kritisk kvartett – litteraturkritikere leser fire bøker v/Carina Beddari og Frode H.

Pedersen

Lyrikksalong – forfattersamtaler om lyrikk i samarbeid med Boksalongen

På troen løs – religion med biskopen v/Bjørgvin bispedømme

Sampol-professorens valg – UiB

Skrive- og inspirasjonsverksted for unge i samarbeid med Skriv.no/Hordaland fylkeskommune

Studentersamfunnet – diverse samarbeid med UiB

Litteratursymposiet i Odda
Forfattersamtaler i samarbeid med Vestnorsk Forfattersentrum

Eksterne arrangementsserier:

BT-Allmenningen – debatter i regi av Bergens Tidende
Etter børs – Sparebanken Vest om økonomi for folk flest
Europabevegelsen
Filosofisk poliklinikk – medisinske dilemmaer UiB v/dr Edvin Schei
Gitarekspressen – akustiske konserter
Kroppen for voksne – samarbeid med Haukeland sykehus/Folkehelsinstituttet
Naturlig onsdag - Naturvernforbundet
Oversatt, men ikke oversett - NFF
Prosalong – sakprosa NFF
Rett på sak – jus for hvermann v/Advokatforeningen Hordaland
Selskapet til vitenskapenes fremme
Temakvelder med Skrivekunstakademiet

Større markeringer:

Bergen Afro Arts Festival
Bergen kirkeautunnale
Bokmål i samfunnet
Festspillene i Bergen
FiBs og BTs kåring av årets kritikk
Fiolinanes bokhandel – popup-bokhandel
Forfattersleppet v/Vestnorsk Forfattersentrum
Forskningsdagene i Bergen
De Litterære Festspill
Design Talk 2015
Holbergprisen
Klimastiftelsens jubileumsseminar
Middelalderuken
NRK «Brenner og bøkene» TV-innspilling
P2-lytternes romanpris
Raptusfestivalen - tegneseriefestival
Regnbuedagene i Bergen - LLH
Riksmålsforbundets litteraturpris
Sakprosafestivalen Verden i Bergen - NFF
Thorvald Steen-seminaret
Valgvake og valgsending NRK, BA og BT

Av profilerte utenlandske gjester kan nevnes Linda Olsson, Eugen Ruge, Alaa al Aswany, Edouard Louis, Lucinda Riley, Patrick Flanery, Tim Carroll, Marina Warner, Sara Schwardt, Suzanne Brøgger, Hans Rosenfeldt.

De fleste norske forfattere bor i Oslo eller på Østlandet, selv om flere av dem opprinnelig kommer fra Vestlandet. Forfatterbesøkene medfører altså relativt store utgifter til reise og overnatting for tilreisende medvirkende. Vi mener likevel at det er nødvendig at vi bruker ressurser på å hente forfattere og toneangivende fagfolk til Bergen.

I samarbeid med Kritisk kvartett har vi også sørget for å få profilerte kritikere til månedlige møter om aktuell litteratur.

3. Administrasjonen

Kristin Helle-Valle har vært daglig leder siden forprosjektet startet i 2009. Daglig leder har arbeidsgiveransvaret for administrasjonen i tillegg til å samarbeide med programansvarlig om LiBs egne og eksterne arrangementer. Administrasjonen har i tillegg til daglig leder bestått av fire årsverk:

- Heidi Bøhagen, programansvarlig
- Anna Ofstad, kommunikasjonsansvarlig i 80% stilling
- Thomas Hocking, ansvarlig for teknikk og drift
- Stig Slettvoll, arrangements- og bookingkoordinator
- Ane Wathne, programmedarbeider 20%

LiB har til en hver tid ca 12 verter som jobber timebetalt med avvikling av arrangementer. Dette er for en stor del studenter.

Administrasjonen har arbeidet effektivt og selvstendig innenfor sine delegerte områder. Det har vært avholdt seminar og kursing av ansatte som del av teambyggingen på huset. Administrasjonen har etablert et godt system for kundekontakt og bookinger. Oppgradering av teknikk og profesjonalisering av arrangementsavvikling gjøres fortløpende. LiB fremstår som en profesjonell kulturinstitusjon.

4. Fortsatt drift

Etter styrets oppfatning er forutsetningen om fortsatt drift til stede og årsregnskapet er satt opp under denne forutsetningen. Til grunn for styrets vurdering ligger stiftelsens positive utvikling. Målsetting har vært å etablere Litteraturhuset som en drivende kraft for litterære møter og samfunnsdebatter i Bergen. Det har vi lyktes med. Litteraturhuset har i 2015 hatt ca 100 000 besøkende og har avholdt nær 1000 arrangementer og møter. Litteraturhuset er blitt en sentral og populær kulturinstitusjon i Bergen som nyter positiv oppmerksomhet og omtale blant publikum og i medier.

Etter styrets oppfatning gir det fremlagte resultatregnskap og balanse med tilhørende noter et rettvise uttrykk for resultat i 2015 og den økonomiske stillingen ved årsskiftet. Utover det som fremgår av årsoppgjøret, kjenner ikke styret til andre forhold vedrørende stiftelsens drift som skulle vært medtatt i regnskapet. Det har heller ikke inntruffet hendelser av betydning etter årsskiftet som påvirker resultatets stilling.

5. Styrets arbeid

Det har vært avholdt syv styremøter i 2015. Styret har bestått av følgende medlemmer:

- Lubna Jaffery, styreleder frem til oktober 2015
- Arne Selvik, styreleder fra oktober 2015
- Gunnstein Akselberg
- Thorstein Selvik
- Sissel Kristensen
- Ragna Aarli

Litteraturhuset konkurrerer med biblioteker, festivaler, mediebedrifter, kulturarrangementer, bokhandlere og hoteller. Nye fasiliteter på UiB, HiB, NHH, samt

Media City Bergen bidrar til en økning i det totale tilbudet av møtesteder for kunnskapssøkende bergensere.

På dette grunnlaget velger styret å følge utviklingen nøye på følgende 3 nøkkelområder, snarere enn å fastsette årlige tall for arrangementer og besøkende:

1. Kvalitet, bredde og dybde i det skjønnlitterære og faglitterære tilbudet
2. Deltakelse, synlighet og medieoppmerksomhet knyttet til debattfora
3. Balansert og slitesterk drift mht. arbeidsmiljø, ledelse og økonomi

Styret og ledelsen vurderer det slik at det er bygget et godt grunnlag for stø kurs i årene fremover. Med moderat vekst og nøktern økonomisk drift vil det være tilstrekkelig rom for å prøve ut nye konsepter og ideer. LiB skal fortsatt være sentralt i sentrum – både fysisk og intellektuelt.

Vedtektene for stiftelsen Litteraturhuset i Bergen ble endret i styremøte 11.januar 2016 og gjelder styremedlemmers funksjonstid som følger:

Stiftelsens styre skal ha fra fem til ni medlemmer.

Styremedlemmene tjenestegjør i en periode på fire år og kan gjenvelges for én ny periode.

Styret skal oppnevne en valgkomité bestående av styreleder, daglig leder og ett styremedlem. Valgkomitéen trer sammen i forbindelse med stiftelsens siste årlige styremøte for å vurdere evt. behov for å supplere styret eller velge nye styremedlemmer.

Styret velger selv sin leder.

6. Publikum

Publikum på Litteraturhuset er en stor og variert gruppe, sosialt, kulturelt og faglig, noe som speiler bredden i programtilbudet. I Bergen er publikum en mindre ensartet gruppe enn det for eksempel fort blir i en større by som Oslo. I tillegg har innvandringen i Bergen tidligere vært fra Chile og Vietnam, først de siste årene har vi fått asylsøkere fra Afrika og Midtøsten. Pakistanere er for eksempel en marginal gruppe her vest. Fremmedkulturelle organisasjoner bruker huset, og det oppleves veldig positivt. Vi setter nå i gang høytlesning for fremmedspråklige barn, noe som gjør at foreldrene også blir med. Alle arrangementer hvor innvandrere er involvert må imidlertid være gratis, det er signalet vi får over alt. Det gjør at vi prioriterer gjester fremfor billettsalg. Kafeen og bokhandelen på LiB er inkluderende stemningsskapende arenaer som har avgjørende betydning for husets besøk. Huset har sin egen personlighet som gir oss trofaste gjester og kunder.

7. Leietakere

Colonialen: kafe og brasseri

Bergen Assembly/Triennalen: kunstfestival

Unison: kulturevenementsprodusent

Boksalongen LiB AS: bokhandel

8. Utleie lukkede arrangementer

En stor del av de tilfeldige inntektene til Litteraturhuset kommer fra utleie av møterom til lukkede møter. I 2015 hadde vi ca 100 slike lukkede arrangementer, og dette er en aktivitet som har økt gjennom året, litt sesongavhengig. Her ser vi et potensiale for

vekst, selv om det er en utfordring med tanke på økonomisk nedgang i regionen. Dette har vi merket allerede.

9. Sosiale medier og programbrosjyre

Programbrosjyren produseres fire ganger i året. Opplaget er hver gang på 4000 eks. Brosjyren er forseggjort, innholdsrik og har blitt godt mottatt. Den produseres i Bergen. LiB er til stede på nett, Facebook, Instagram og Twitter.

Treff på nettsiden er 102 000 (i gjennomsnitt besøker 2100 personer nettsiden ukentlig).

På Facebook har Litteraturhuset 13000 følgere, 5600 nye kom til i løpet av året.

I 2015 startet Litteraturhuset sin egen podkastserie, «LittPod». Podkasten har i løpet av høsten 2015 vært på topp fem og topp 10 på iTunes' liste over populære podkaster.

Litteraturhuset i Bergen ligger øverst i Google-søk på utleie av møterom.

10. Presse

Litteraturhuset har vært vist/omtalt/gjest på NRK TV og radio og TV2 flere ganger.

Første halvår 2015 har LiBs arrangementer vært annonsert ukentlig i Bergens Tidende.

11. Økonomi

Sum driftsinntekter har hatt en økning sammenlignet med fjoråret. Omsetningsøkningen består i all hovedsak av økt tilskudd fra Hordaland Fylkeskommune og fra Kulturdepartementet. Egeninntektene har hatt en nedgang fra fjoråret som følge av stagnasjon i utleieinntektene. Den variable utleien er noe redusert på grunn av den økonomiske situasjonen på Vestlandet generelt.

Sum driftskostnader har hatt en økning sammenlignet med fjoråret. Dette skyldes hovedsakelig en økning lønns- og personalkostnadene og andre driftskostnader. Økningen i lønnskostnadene relaterer seg til en avsluttet permisjon og en økning av honorarer til artister og forfattere. Økning i andre driftskostnadene relaterer seg til økte vedlikeholdskostnader til bygget og økte kostnader til drift generelt.

Regnskapet for 2015 er gjort opp med et årsoverskudd på kr 852 701 og er i tråd med budsjettert resultat for året. Overskuddet tillegges egenkapitalen som på balansedagen da nærmer seg et tilfredsstillende nivå gitt aktivitet- og fremtidsutsikter for LiB.

12. Økonomiske bidragsytere

Litteraturhuset har en stabil finansiering fra Sparebanken Vest, Trond Mohn, BKK, Bergen kommune, Hordaland fylkeskommune, Fritt Ord og Kulturdepartementet.

Fordelingen av midlene er som følger: privat 40%, offentlig 30% og egeninntekt 30%.

13. Arbeidsmiljø, likestilling og HMS

Stiftelsens arbeidsmiljø anses som godt, og det er således ikke vurdert ekstraordinære tiltak i denne sammenhengen. Administrasjonen har avholdt helgeseminar med workshop om identitet og samarbeid på LiB for de ansatte. Av de faste ansatte var det i 2015 fire kvinner og to menn. Blant avviklingsvertene er det både kvinner og menn. Det har ikke forekommet skader eller ulykker i regnskapsåret. Det samlede sykefraværet var på 11 dager, tilsvarende 0.11 % av faste årsverk.

14. Det ytre miljø

Styret kjenner ikke til at LiB har produkter eller tjenester som i nevneverdig grad forurensrer det ytre miljø, bortsett fra den kvartalsvise programbrosjyren som trykkes på papir.

Det er montert en rentbrennende lukket peis i Boksalongen som fyres i for hyggens skyld i vinterhalvåret.

Det forbrukes en del batterier til mikrofoner og lignende. Disse leveres til gjenvinning sammen med kopimaskinblekk og –kassetter.

Bergen, 9.mars 2016

.....
Arne Selvik (styreleder)

.....
Gunnstein Akselberg

.....
Sissel Kristensen

.....
Thorstein Selvik

.....
Ragna Aarli

.....
Kristin Helle-Valle (dl)